

REGGEL

Vidéki előfizetési árak:

Egész évre	— — —	20 K
Félévre	— — —	10 K
Negyedévre	— — —	5 K

POLITIKAI NAPILAP

Főszerkesztő:
Dr. GENCSI SAMU.Felelős szerkesztő:
HOVÁNYI KORNÉL.

Helybell előfizetési árak:

Egész évre	— — —	12 K
Félévre	— — —	6 K
Negyedévre	— — —	3 K

Szerkesztőség telefonja: 815. — Szerkesztőség és kiadóhivatal: Miskolcz, Hunyadi-utca 2. — Kiadóhivatal telefonja 114.

BORSODFALVA.

— A Budapesti Hírlap vasárnapi vezércikke. —

A földült vidékek fölépítésének gondolata általános népszerűségnek örvend. Már-már azt lehetne hinni, hogy divatba jött, ami a legnagyobb szerencse és a siker legfőbb biztosítéka. Ma egy hete a főuri nemzetségek által fölépítendő falvakról beszéltünk ezen a helyen Széchenyifalva alkalmából. Ma a vármegyék kerülnek sorra s közülök példaképpen Borsodmegye áll rendelkezésemre. E vármegye főispánja, Tarnay Gyula dr., genialis ötletnek is beillő megoldását találta meg a kérdésnek.

A megyék adókiadó joga szintén tolokodóan kínálkozik föl arra, hogy a nagyszabású jótékony-ság gyakorlására egypercentes vagy kétpercentes pótlékos adót vessünk ki a közönségre. Ennek az a jó tulajdonsága van, hogy senki se maradhat el belőle és mindenki adója méltányos kúcsa szerint gyakorolja. Fekete oldala pedig az, hogy ez egyáltalán nem jótékonyaság, hanem egyszerűen — adó, ami tudvalevően Magyarországon, csak úgy, mint az egész világon, olyan intézmény, melyhez inkább kapcsolódik a gyűlölet érzelme, semmint a szeretet. Az a nemes önméltóság, az az idális fölemelkedés, mely az egyéni elhatározásban, áldozatkészségben és áldozathozatalban rejlik, sohasem kelthető fel a legnagyobb szabású, de pótdadó útján végrehajtott jótékonyaság által.

Tarnay Gyula főispán Borsodmegyében tisztán társadalmi útra terelte a kérdést: szólította a magyar önméltóságot, a magyar büszkeséget, a magyar nagylelkűséget s mindazokat a nemesebb tulajdonságokat, amelyek a magyar ember jellemét alkotják s a kérdés egy csapásra megoldódott a hecses tényezők segítségével.

Hat közigazgatási járásában értekezletet tartatott, előadta a kérdést, melynek magva az, hogy határlakó festvéreimken, kiknek tűzhelyét a muszka betörő felülta, nekünk magyaroknak illik segítenünk. Nemcsak, mert minket oltalmaztak meg azok a viharok és csaták, melyek a határlakók házaik földülták, hanem mar csak azért is, mert mi magyarok vagyunk. Borsodvármegye megértette főispánját s az első érte-

kezleteken, a járások egyenként v. alközván, összetéve 125 ház fölépítését biztosították. Nem kötvén ki egyebet, mint hogy Nagypolány, melynek hetven háza újraépítendő, ezental Borsodfalvának nevezessék s hogy a helyreállított község továbbra is Borsodvármegye védősége alatt maradjon, ami biztosítani fogja az új községnek magyarságában és magyar nyelvben való továbbfejlődését minden időkre.

Az eszme, mely az értekezletből indult utjára, oly erővel fogta meg a borsodi magyar szívet, hogy a följárlott 125 házhoz a hat járásban csakhamar újabbán 132 házat ajánlottak föl. Nyilvánvaló, hogy ebből Borsodfalva hetven lerombolt hajléka gyönyörűen fel fog épülni és hozzá megfelelő községvárosa, iskolaháza és istenháza is.

És senki se gondolja, hogy ez a csodás áldozat, amelytől szinte forró lett Borsodmegye levegője, a borsodi intelligenciának az áldozata volna. Világos, hogy az értelmiség is meg fogja tenni a maga kötelességét, de ebben az eddigi mozgásban a megragadó jelenség éppen az, hogy az odaváló parasztság, vagy ha jobban tetszik, földművelésügyi nyomul benne homlokterbe. Egres községekben egyes gazdák egy-két-három ház építésére vállalkoznak. Szegényebb gazdák összeállnak, ketten, hárman, négyen egy-egy ház fölépítésére. Sőt előfordult az a költőknek való s versbe illő eset, hogy nyolc szegény özvegy asszony is csoportba állt, hogy megépítse egy szegény család lerombolt hajlékát. Micsoda vonás ez a mi magyar parasztság lelki világának összességében. Olyan katona, mint ennek a parasztnak a gyermeke és olyan nemzeti népelem, mint ennek a katonának a szülői, nincsen több az egész világon. Olyan munkát végezni és olyan dalos jókedvvel is, mint a magyar paraszti aratáskor: olyan rendet vágni, mint ez a paraszti gabonában vagy a réfen, gyermeke pedig az ellenség soraiban: és a közérzetnek, a nemzeti alkotás vágvának: a festvéri szeretetnek és a keresztény jótékonyaságnak oly magaslatára emelked-

ni, mint ez esetben a borsodi földgazdák, arra csak ez az őserény, nyugodt lelkű, kemény dereku turáni vér képes, mely a magyar paraszti ereiben csörgedez. Egy nagy nemzeti munkában csatlakozik a borsodi nép a nemzet értelmiségéhez. Csodás, hogy nem az értelmiség száll le a paraszthoz, hanem a földműves emelkedik föl az intelligencia erkölcsi színvonalára. Egy szent kötelesség templomában találko-

zik a kettő, ott fog kezet és kéz-fogásából új élet fakad a pusztítás helyén, új alkotás, ahol rombolás volt és a magyar népnek és a magyar értelmiségnek ez a köz-fogása legyen szimbolikus jelentőségű a jövőre nézve, mert ez a két oszlop tartja fönn a nemzet épületét, a két oszlopnak egy boltívben kell összehajolnia és egymásba oltadnia, hogy az oszlopok teherbírók, az épület szilárd és mindörökké biztos legyen.

Az „alkalom” elmúlt.

Az Epoca világszenzációjának kudarca. — A ruszofilek belátták munkájuk eredménytelenségét. — Bratianu nem egyezett meg az antanttal.

(A Reggel tudósítójától.) Néhány nappal ezelőtt szenzációs hír járta be a világsajtót. — Az Epoca ismét diplomáciai titkot árult el és állítólag okmányokkal tudja igazolni, hogy Románia az ententának lekötötte magát. A világszenzáció okozott is egy kis idegességet, de most a „Moldova” kellő értékére szállítja le az egész manipulációt. Carp még mindig erősebb, mint akárki Romániában. A cikk többek között ezeket tartalmazza:

„Az Epoca” meglepte a világot azzal, hogy Románia és az entente között meg van az egyezés. A józanok hüledeztek, a kedélyesek metsző gunnyal feleltek az Epoca zseniális fogásán, csak éppen az Epoca nem fujta meg a nagy riadót műve nyomán.

Megérkezett a várva-várt nap, amikor Romániát az a különös megtiszteltetés éri, hogy Oroszország kedvéért elvérezhetik és ime, az Epoca a nagy napon nem hazaárulózta le Carpot és tisztességet.

Am az Epoca menekülni akarván az általa előidézett esetleges katasztrófától, most megint nem Carp a bünös, róla hallgat, hanem Bratianut támadja, hogy lekötötte a kedvező pillanatot.

És kérjük, hát miért Bratianu a bünös, miért csak ő és nem Filipescu is? Hisz néhány hónapja már majdnem mindenható módjára garázdálkodott. Nem diktatori allűröket öltött-e magára ez idő alatt? Nem izgatta-e fel az országot? Nem zavarta meg a hadsereg békéjét, nem vádolta-e a királyt, nem ítélte-e halálra ellenfeleit? Nem uralkodott-e a tömegben, amelyet elkábított, félrevezetett: azon tömeget, amely őt diadallal hordozta?

S aztán? S aztán Filipescu ur, aki mindenható volt ez országban s amelyet lóvá téve, a züllésbe vitt — igen Filipescu ur, most miért nem meri a leleplezés napján megfujni a harci riadót — hanem ahelyett önmagát cserbenhagyva, Bratianut támadja? — Hányszor tüzte ki Filipescu a kedvező pillanatot és mégsem kényszerítette a kormányt, hogy itt az alkalom, ne szalassza el, hanem előre a központi hatalmak ellen!

Miért?! Tiszta a dolog, azért, mert Filipescu és a kormány, — ha igaz a Epoca híre, mit egyébként a kormány megeáfozt — a háboru furiáinak felszabadítása pillanatában belátták, hogy az, amit akartak, örültség, hogy ez az örület az ország életébe kerülhet, hogy minden időkre kompromittálja Romániát.

Ez tartotta vissza Filipescut a leleplezés nagy napján a harci riadótól.

A leleplezés napján tünik fel előttünk a probléma szörnyüségé, most látják csak be, hogy az oroszok és szövetségeseik le vannak törve, most látják be, hogy a kötött szövetség nem diadal műve, hanem megrendítő csalódás.

Ma már szégyellik az egyezséget, amit annyira óhajtottak és bevallják, hogy semmi haszna sincs belőle Romániának, mert egyáltalán nem biztosítja a románok számára Erdélyt, — mint az Epoca mondja most először annyai hónap után.

Ezt az alkalmat azonban a mi szerencsénk hozta meg — ti pedig ruszofilek, most bujjatok el, hogy ne lássátok a mi szép államunk megvalósulását!

Hindenburg csapatai elérték a Vilna-Dünaburg-szentpétervári vasutvonalat Mackensen tábornagy Pinsk irányában üzi az oroszokat.

ESTI TÁVIRATOK.

Nagy orosz haderőt vertünk vissza a Szereth torkolatánál

Skuraty falu elfoglalásánál 1000 foglyot ejtettünk és 5 géppuskát zsákmányoltunk. — Dubnotól keletre nyomulnak előre csapataink.

Budapest, szeptember 13. (Hivatalos.) Orosz hadszíntér: Az oroszok kelet-galiciai harcainak elleni támadásai egyre tartanak. A Szereth torkolatánál erős ellenséges haderőt vertünk vissza. A harc számos ponton a lövéárkokban vívott kézitusáig fejlődött. — Strussowtól délnyugatra az oroszok több előretörése ütegeink keresztüzében omlott össze. Más támadásokat szuronyral vertünk vissza. A Tarnopolnál küzdő szövetséges csapatok az éjjel a Kosowától és Jezernétől keletre fekvő magaslatokon berendezett hadállásokba

vonultak, amelyek a Sztrypa közsépségszakaszának keleti partján levő harcúvonalunkhoz csatlakoznak. Az ellenség ezt a mozdulatot nem zavarta. Novoalexiniec-nél a heves harcok folynak. Dubnotól keletre csapataink a vasutvonalig nyomultak előre. Deraznó vidékén az ellenséget több ponton visszashorítottuk. Itt különösen a bécsi 24. számú Landwehr ezred tünt ki. Litvániában tegnap Skuraty falu bevételénél 9 tisztet és 1000 főnyi legénységet fogtunk el, valamint 5 géppuskát zsákmányoltunk. Höfer, altábornagy. (Miniszterelnökségi sajtóoszt.)

Véres vereséget szenved az olaszok minden támadása.

Budapest, szeptember 13. (Hivatalos.) Olasz hadszíntér: A tengermelléki harcúvonalon tegnap Flitsch és Tolmein vidékén a harcok változatlan hevességgel folytak. Újra súlyos veszteséget okozva vertük vissza az olaszok összes támadásait. — Csapataink hadállásainkat mind, kivétel nélkül megvédték. Flitsch vidékén az ellenség, miután előzőleg déli előtt egy a Rombon ellen intézett támadása és a hegy lejtőjén megkísérelt áttörés meghiúsult, délután a Javorcek és a Colobar-Planina ellen intézett délnyugati felől támadást. Estére ezt a támadást is visszavertük. Az olasz tüzezéség saját gyalogsági gyüleke-

ző helyeit hathatós sikerrel fogta tűz alá. A Vrsic szakaszon, ahol az ellenség a tegnapielőtti harcban már több mint 500 embert vesztett, tegnap újra összeomlott az olaszok egy támadása. A tolmeini hídfő ellen az ellenség összesen négy sikertelen támadást intézett. Tovább, délre, aránylag csend uralkodott. A tiroli harcúvonalon az ellenség eddigi kísérleteihez hasonló sikertelenséggel próbálta meg újra, hogy a Poperna-szakaszon levő hadállásunkat megközelítse. — A határhid előtt százánál jóval több olasz hullafekszik. Höfer, altábornagy. (Miniszterelnökségi sajtóosztály.)

ÉJFÉL UTÁNI TÁVIRATOK.

Lelejtett francia repülőgépek.

Berlin, szeptember 13. A nagy főhadiszállás jelenti: Nyugati hadszíntér: A helyzet változatlan. Egy ellenséges repülőgépet Courtrainnél, egy másikat a montancio erdő fölött (Verduntól

északnyugatra) lelejtettük. Az elsőnek utasait foglyul ejtettük, a másodikban ülők meghaltak. — A legutóbbi éjszakán Southend erődíjtései ellen hajtottunk végre egy kis légi támadást.

Megújul a balkánszövetség?

Róma, szeptember 13. Jól informált körökben úgy vélik, hogy Románia, Szerbia és Görögország elhatározta a balkánszövetség új-

ra felállítását s a kölcsönös engedelményekről most folynak a tárgyalások. Csak Bulgária megatartása bizonytalan.

Nikolajevics szerepe.

Páris, szeptember 13. Nikolajevicsnak a Kaukázusban az a feladata, hogy döntést forszírozzon ki a Konstantinápolyhoz vezető tengermenti útvonalon, mielőtt még Bulgária kellemetlen meglepetéseket okozhatna. Ezzel a tá-

madással egyszersmind Gallipótól is elvonhatnák a törököket. A francia lapok kétségbe vonják, hogy a kaukázusi események befolyásolhatnák az európai hadszínteret.

A határozatlan orosz balkándiplomácia.

Budapest, szeptember 13. A M. T. I.-nak jelentik: A Nowoje Wremja írja: Az orosz balkáni diplomáciát határozatlanság és indolencia jellemzik. Ha Romániában sikertelen marad az oro-

szok akciója, ha Bulgáriában kaskót szenvednek, mindezt csak ennek a diplomáciának köszönhetik, amely közel kilenc hónap óta háttérbe szorult.

Elértük a Vilna-Dünaburg-szentpétervári vasutvonalat

Friedrichstadt és Jakobstadt között megvertük az oroszokat. — Mackensen serege Pinsk irányába kergetti az ellenséget.

Berlin, szeptember 13. A nagy főhadiszállás jelenti: Keleti hadszíntér: Hindenburg tábornagy hadserege: A Duna balpartján Friedrichstadt és Jakobstadt közt az ellenséget több állásból kiverjük. Tovább délre kitért az ellenség és az utána nyomuló német csapatok elérték az Ecken-grafenből (Jakobstادتól harminckilométernyire délnyugatra) Bakischkibe vezető országutat. Kuznecov, Dünaburg és a Viljának Vilna alatti része között az előnyomulás szintén serényen halad. A Vilna-Dünaburg-szentpétervári vasutvonalat több ponton elértük. A Grodnótól keletre levő Nyemen-hajlásban az üldözést folytattuk. A Zelwianka mellett az ellenség több erős ellentámadását visszavertük. Tegnap több

mint 3300 oroszot elfogtunk.

Lipót bajor herceg tábornagy hadserege: Az ellenség visszavonulóban van. Nyomon követjük őket. Több mint ezer oroszot elfogtunk.

Mackensen tábornagy hadserege: Az ellenség ellenállását az egész harcúvonalon megtörtük és Pinsk irányában üldözzük.

Délkeleti hadszíntér: A német csapatok tegnap Tarnopoltól nyugatra és délnyugatra az ellenség több erős támadását véresen visszaverték és eközben néhány száz oroszot elfogtak. Éjszaka pedig — az ellenségtől háborítatlanul — eddigi állásuktól néhány kilométernyire nyugatra levő kedvező állást foglaltak el. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Lublin eredménytelen légi bombázása.

Budapest, szeptember 13. A M. T. I.-nak jelentik: Egy orosz aeroplán tizenhárom bombát dobtott Lublinra. Kárt nem okozott.

Az antant kudarcra Bulgáriában.

Frankfurt, szeptember 13. A Frankfurter Zeitungnak jelenti: Az entente az eredménytelen akció miatt legközelebb visszahívja

megbizottait Szófiából. A diplomáciai missziók utrakészek. Az angol ügyvivő Szalonikibe vitette irattárát.

Ellanyhult orosz támadások.

Sajtóhadiszállás, szept. 13. Az oroszok erős rohamai a Sztypanál és Tarnopolnál ellanyhultak. —

Mindössze a felső Szerethnél folynak hevesebb harcok.

Muszká tisztek között.

(A Reggel tudósítójától.) Az egyik fogolytáborunkban katonatiszteket is őriznek öreg népfelkelők. Ezek kényelmesebb, jobb ellátásban részesülnek természetesen sőt okkal-móddal ki is rándalhatnak a telepről egy kicsit körülnézni.

Igy egy közeli falu tanítójának rendszeres vendége néhány orosz katonatiszt-fogoly, akikkel kellemesen elszórakozik, mert a tisztek intelligens emberek, szeretik a magyarokat, becsülnék bennünket és örömet ismerkednek meg a tanító előadása alapján a mi történelmünkkel, becsületes nemzeti aspirációinkkal és közjogi helyzetünkkel.

Érdekes őket hallgatni, mikor a magyarokról adják le véleményüket. Országunkat nem igen ismerik. Iróink neve, még a legnagyobbaké (Petőfi, Jókai) is terra incognita előttük.

A háború folyamán annyit elismernek rólunk, hogy a magyar elsőrendű jó katona, de azt hittek eleinte, hogy vad és kegyetlen. Ez a hiedelem már most megváltozott bennük: népünket emberszeretőnek, mezőgazdasági kulturánkat az óvékhez képest mintaszerűnek találják. Kulturánkat egyáltalán aránytalanul fejlettek tapasztalják: erről a vendéglátó néptanítóról az intelligenciája, beszédmodora és tájékozott tudása alapján azt gondolták, hogy egyetemet végzett.

Természetesen, hogy az ilyen feltevésekre jutottak, annak magyarázata az orosz közoktatásügy silánysága. Az elemi iskolának 3 osztálya van, de például Szibériában faluhelyen nincs is iskola, csak — mint nálunk például a körjegyzői centrumok — középponti iskolák működnek.

A tanító kiképzése ott 3 elemi, 3, esetleg 4 gimnázium és 2 évi tanítóképezde. Faluhelyen többnyire a pópák tanítják a legesélyesebb írás-olvasástudásra a népet, amelynek 80—90 százaléka analfabéta.

A fogolytelepen dolgoznak a legénységhez tartozók szorgalmasan, nincs velük baj. Jóindulattal tűrik a rendszabályokat. Kosztjukkal is meg vannak elégedve. Bor, sör nem kell nekik, de a rumot (wutki) megisszák szívesen. Szívesen elbeszélgetnek mindenkiel, aki tudja a nyelvüket. A megszólító szavaira ilyen kérdéssel figyelnek:

— Hán?

Időközönként kisebb ünnepeket is rendeznek, amelyen a közegek is mulatnak a saját kebelükből alakított énekkar és banda muzsikája mellett.

Egyszer is, amikor az oroszok Máramaroszigeten jártak az őszszel, ezt a nótát énekeltek némi kárörömmel:

„Ridga buza, ridga árpa, ridga rozs — Die Russen sind schon in Máramaros.”

De nem sokáig triumpháltak eképen. Jött a nagy kiverés, mire aztán a következő nótával hízlegtek a magyaroknak:

„Ridga árpa, ridga buza, ridga rozs — Die Russen laufen von Máramaros.”

Szeretik énekelni a saját himnuszukat: „Bozse cáriá charni!

A tábori postal csomagforgalom újrafelvételéről.

A tábori postai csomagforgalom a közzétett feltételek mellett folyó évi szeptember hó 13-tól kezdve a 10., 14., 16., 34., 45., 46., 48., 53., 61., 65., 69., 73., 76., 78., 81., 85., 88., 91., 93., 95., 98., 106., 109., 113., 119., 157., 207., 215., 216., 217., 218., 219., 220., 221., 222., 223., 224., 251., 254., 301., 302., 303., 304., 305., 306., 308., 309., 310., 311., 312., 313., 314., 317., 319., 320., 321., 322., 323., 324., 325., 326., 327., 601., 602., 603., 328., 329., 604., 605., 606., 607., 608., 609., 610., 611., 612., 613., 614., 615., 620. és 630. számú tábori postákhoz újból megindították.

A tábori postai csomagokat a m. kir. postahivatalok (postaügynökségek) hetenként csak 3 napon át: hétfőn, kedden és szerdán vehetik fel. Ez a rendelkezés nem érinti a 11., 39., 51., 149. és 186. számú tábori postákhoz fentartott csomagforgalmat, mely továbbra is állandó marad. Tekintettel arra, hogy a tábori postai csomagok a hadművelési viszonyokhoz képest sokszor csak hosszabb veszteglés után jutnak el a címzetthez, a magyar királyi postahivatalok (postaügynökségek) kötelesek a csomag tartalmát szigorúan ellenőrizni és az élelmiszert vagy más könnyen romló dolgot tartalmazó csomagot feltétlenül visszautasítani, ha pedig a tiltott tartalom a későbbi kezelés folyamán állapítatik meg, — téríti portóval terhelve — a feladónak visszaküldeni.

Intézeti fehéreneműeket

(Leánykák és fiúk részére) előírás szerinti kivételben, rendelészerűen elkészítve, szállít a

Magyar Kereskedelmi Vállalat,
Miskolc, Széchenyi-utca 4. sz.

Arjegyék ingyen és bérmentve. Nagy raktár női és férfi fehéreneműek, szepességű vászon- és asztalneműk, ágyló- és ágyneműkben. Paplan és matrácgyártás.

Országos háziipari kiállítás aranyéremmel kitüntetve

— Uj párhuzamos osztályok a polgári iskolában. A szeptember havi beiratások folyamán igen sok fiu- és leánytanuló kimaradt a polgári iskola első osztályából. Ugy a szülők, mint a polgári iskola igazgatósága dr. Nagy Ferenc polgármesterhez és Hidvégi Benő tanfelügyelőhöz fordultak és kérték, hogy új párhuzamos osztályok állíttassanak fel, nehogy sok gyermek kimaradjon az iskolából. A polgármester és a tanfelügyelő ezen kérelmek folytán felterjesztést intéztek a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez s most már bizonyosra vehető, hogy egy a fiu-, mint a leánygyermeknek még e hó folyamán be fognak iratni s a felállítandó új párhuzamos osztályokban is megkezdődik a tanítás.

Közönség köréből.

Nyílt levél nagyságos Allender Henrik diósgyőr-vasgyári gyár-főnök urhoz.

Nagyságos Uram! A legnagyobb tisztelet és elismeréssel adózunk Nagyságodnak mindazokért, amelyet a gyár bővítése, a gyártelep egészségügyi és szépi-tészeti, valamint a háború kitörése óta a municiógyártás fokozása, sebesült hőseink gondozása stb. bölcs belátása szerint elrendelni méltóztatott. Ezen intézkedésekkel elvitathatatlanul a legnagyobb tiszteletet vívta ki nagyságod úgy az alkalmazottak, mint a munkásság körében.

Azonban van egy dolog, ami — ugylátszik — elkerülte Nagyságod figyelmét, avagy talán nem is informálták róla. (Boocsánat a kifejezésért.) erre hívjuk fel Nagyságod becses figyelmét.

Nagyságos Uram! Amikor a harcúterén küzdő dicsőséges hadseregeink teljesítik hősi kötelességüket, ugyanakkor egy kolosszális erő, egy másik hadsereg, a munka hadserege, fokozott erővel dolgozik, küzd, hogy az első hadsereg, mely a fronton harcol, municióban hiányt ne szenvedjen. És ez az ipari hadsereg, a mely megfeszített szellemi és fizikai erővel dolgozik, ez hiányt szenved. Mert a diósgyőri vasgyárban a háború kitörése után, az egyes élelmi cikkek emelkedésével az egyes üzemeknél emelkedett a fizetést is, ellenben vannak üzemek, ahol, mindamellett, hogy az élelmi cikkek ára háromszorosra árta emelkedett, a háború kitörése óta nem hogy emelkedett, de még inkább leszorították neveltségesen csekély összegre, úgy, hogy családos emberek, akik béke időben ke-restek csekély 160—170 koronát havonta, most redukálva van 140—145 koronára. Hol az arány béke időben és most? Méltóztatassék összehasonlítani és méltóztatassék minden egyes üzemenél a családos embereket megkérdezni, hogy lehet-e a mai viszonyok között az ilyen fizetésből családot fentartani.

Nagyságos Uram! Erre az elvitathatatlan igaz tényre akarjuk felhívni becses figyelmét. — Ez sürgősen orvoslást kíván.

Hazafiu kötelességünk ugyan kitartani azon dicső hadsereggel, mely győzelmet győzelemre arat, de vannak aztán tények, a mely nem az a hazaszeretet, hanem a diósgyőri gyárban a jövőben a létfenntartásban vetett hitet, ezen eszmét meggyőzi és amikor 8—10 éves kincstári munkások már most hangoztatják, hogy hazatérő nem leszünk azzal, hogy most hagyjuk itt a gyárat, de a háború végével jobb megélhetést, biztosabb jövőt keressünk magunk és családunk számára.

Nagyságos Uram! Hogy a baj, az elkeseredés ne fokozódjon, azért hívjuk fel ezen tényekre becses figyelmét, ismervén jóindulatu bölcs belátását, reméljük, hogy ezen felsorolt tények alapján kérésünk meghallgatásra talál Nagyságodnál és a bajokat orvosolni méltóztatik.

Hazafiu üdvözlettel

Több száz gyári munkás.

HIREK

— Miskolczfalva. A vasárnap délelőtt Miskolczfalva felépítésügyében tartott értekezletről szóló tudósításunkból sajtóhiba következtében a következő adományozók kimaradtak: Miskolczi Takarékpénztár 2000, Bizony, Akos 1000 és Stegmayer Béla 10 korona.

— Kirándulás. A Természetbarátok Turistaegyesülete vasárnap, szept. hó 19-én kirándulást rendez a vadregényes Haricza-völgybe. Indulás reggel 5 órakor a Városháztérről villamossal Diósgyőrig; innen Hámor, Garadna-völgy, Hármaskuti elágazás, Szentléleki romok, Örvénykő, Örvényforrás, Haricza-völgy, Ludna-puszta, Kondó, Sajószentpéterter; innen vonattal haza. Összes utiköltség 90 fillér. Élelme és kulacsot mindenki hozzon magával. A gyalog megteendő út kb. 6 óra. Vezető: Venkovits Károly.

— Kimutatás a miskolczi Vörös Kereszt Egylet vál. pénztárába folyó hó 13-ig befolyt összegekről: Munk Lajos (Mezőnyék) 10 korona, Bárdos Vilmos fényképész 20 korona, Mindszenti k. kath. templom perselye 35 korona, Dr. Nagy Ferenczné 20 kor., Tupler Mórné 10 korona.

— Panaszos levél. Vettük az alábbi sorokat: A Reggel tekintetes szerkesztőségének! A városi hadi kórházba bejönnek jóöltözött kis fiúk és dohány, gyufa stb. behozására vállalkoznak, aztán az összeszedett pénzt elviszik és nem jönnek vissza. Kérjük a tek. szerkesztőséget, figyelmeztesse a szülőket, hogy ne engedjék gyermekeiket, hogy a katonákat zsarolják, mivel ennél aljasabb dolog nincs. Ők küzdenek a hazáért és itthon kizsarolják! — Kiváló tisztelettel a városi hadi kórház betegei.

— Köszönetnyilvánítások. Gevein Gyula vasuti vendéglős ur egy nemrég elhunyt jó barátjának ravatalára szánt koszoru megváltása címén 20 koronát. Bogár Károly ur Baruch Gyula ur útján 40 koronát volt szives a háboruban megvakult katonák javára adományozni. — Fischer Ignác szesznagykereskedő ur, mint minden hónapban, ugy most szeptember havában is 100 koronát volt szives adományozni hadi jótékony célra: dr. Küröz Jakab ügyvéd ur és neje a felépítendő Miskolczfalva javára 100 koronát, B. H. az elesettek özvegyei és árvái javára 50 koronát volt szives adományozni. Ezen nemeslelkü adományokért ezúton is őszinte köszönetet mondok. Dr. Nagy Ferenc, polgármester.

— Általános dicsérik mindenfelé a Grand Étterem konvóját, amely kitűnő ételekkel látja el a vendégeket. Finom és tisztán kezelt italok, valamint a világhírű Dréher-sör is kapható ugy az étteremben, mint a söresarnokban. A kiszolgálás figyelmes, pontos és lelkiismeretes.

— A hét órai zárás ügyében kaptuk a következő sorokat: Néhány kereskedő indokolatlan magatartása folytán kénytelenek vagyunk még egyszer a főnök urak b. figyelmét felhívni a hét órai zárás betartására. A kezünkben levő aláírási ivec tanúsítása szerint az üzlettulajdonos urak tulajdoni része hozzájárult a hét órai állandó záráshoz, csupán né-

hány kereskedő tagadta meg be-
leegyezését. Minthogy ez veszé-
lyezteteti az egész megállapodást,
újából nyilvánosan felkérjük az
illető urakat, hogy üzletüket este
7 órakor zárni sziveskedjenek,
miután nem hihetjük, hogy az
önérdek helytelen felfogásából
kifolyólag tényleg véteni akar-
nának az összesség érdekei ellen.
Ugy a kereskedelmi alkalmazot-
taknak, mint az összes főnökök-
nek szükségük van a hét
órai zárásra és ezért újából felkér-

jük a f. főnök urak összességét
annak betartására. A 7 órai zá-
rás pontos betartása egyenlő ver-
senyfeltételt jelent minden ke-
reskedő részére, abból senki nem
károsodik, sőt a világítási és tü-
zelési költségek megtakarítása
folytán anyagi előnnyel is jár.
Ezeket figyelembe véve, remél-
jük, hogy a főnök urak mindnyá-
jan betartják a megállapodást.
Tisztelettel: A Magántisztvisel-
ők és Kereskedelmi Alkalmazot-
tak szervező bizottsága.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

b. B. D. A szatirákra az a
fajtáját nem kultiváljuk.

P. J. Sokkal szűkebb helyvel
rendelkezünk ezidőszert, sem-
hogy a verseket leközölhetnénk.

Egy éves fűszerberendezés tel-
jes felszereléssel eladó. Érdeklöd-
ni Vörösmarthy-utca 47. 284

Apróhirdetések

20 szög 20 fillér, minden további szög 6 fillér.

Díszműáru segéd azonnali be-
képésre felvétetik, ugyanott ki-
szolgáló leányok is felvétetnek.
Hungária Áruház, Széchenyi-ut-
ca 14. szám. 283

3 darab 1 vagy 2 lóerejű, hasz-
nált villanymotort megvételre ke-
resek. Zartl István, Belgrád-utca
1. szám. 285

MÉSZÁROS GYŐZŐ
vizsgázott fogtechnikus

modernül felszerelt, aseptikus
műterme Miskolczon, Csabai-
kapu 2-ik szám alatt (mind-
szentli templom mellett) van.

Platina- és aranykoronák, arany-
hidak, csapfogak, kaucsuk- és arany-
lemezes fogorok, valamint arany-
ezüst- és cement tömések, jótállás
mellett, mérsékelt áron készülnek.
Foghuzás és szaktanács teljesen
ingyen. Fogsorjavítások — saját
laboratoriumomban — 3 óra alatt
elkészülnek.

**Köztudomásu, hogy a
legjobb villanykörte a**

„WOLFRAM“

**Nagy áram- Ragyogó
megtakarítás! fehér fény!**

**Magyarországi vezérképviselőt
és lerakat:**

Zoltán Armand Miskolc
Király-utca 48. Telefon 6-77.

**Állandó nagy raktár
felváltos légökben is.**

Jóvaló szülők 14 évet be-
töltött, legalább két közép-
iskolát végzett fia, mint

nyomdász-tanonc

felvétetik lapunk könyvnyom-
dájában: Miskolc, Hunyadi-utca 2.

Gyermektelen házaspár vagy
magános nő

házmesternek

felvétetik Komáromy Mihálynál
Baross-u. 2. Villamostelep mellett

Uránia

Nagy Mozsószínház

Szeptember 13-án és 14-én:
Károly Ferencz József és Zita főhercegné.
Aktuális.

Égő máglyán.

Társadalmi dráma 2 felvonásban.

Pall szakítani akar.

Humoros.

Rendes helyárok.

Az előadások kezdete: ritkábbnap délután
fél 7 és este fél 9-kor. Vasár- és ünnepnap
d. u. fél 3, fél 5, fél 7 és este fél 9 órakor.

3221/26. 1915.

A miskolczi kir. törvényszéktől.

Hirdetmény.

A miskolczi kir. törvényszék felhívja mindazokat, akik a
néhai Szaffka Pál volt miskolczi kir. közjegyző 8000 korona
közjegyzői biztosítékára az 1886. évi VII. t.-c. 40. §-ánál fogva
törvényes zálogjoggal bírnak, hogy követeléseiket három hónap
alatt jelentsék be, mert különben azok tekintetbe vétele nélkül
fog a biztosíték kiadása iránt intézkedni.

Miskolc, 1915. évi június 23-án.

Dr. Kalocsay s. k., t. elnök. Gallovich s. k., kir. tszéki bíró.
Fodor s. k., előadó.

A kiadmány hitelűl: Fränkl, kezelő.

APOLLO
nagy mozgószínház
WEIDLICH-palota

Szeptember 13-án és 14-én:

De Profundis.

(Dr. Cassan szisztémája.)

Szociális színmű 6 felvonásban.

Rendes helyárok.

Előadások kezdete: d. u. 6 és este fél
9 órakor, vasár- és ünnepnapokon d. u.
fél 3, fél 5, este fél 7 és fél 9 órakor.

Vezérszerepet töltenek be
a világhírű

TURUL-CZÍPŐK

“TURUL”
CZÍPŐGYÁR RÉSZVÉNY-
TÁRSASÁG + TEMESVÁR.

A monarchia legna-
gyobb cipőgyára.

130 saját fióktelep.
900.000 pár évi gyártás.
1200 munkás és alkalmazott.

Fiókraktár:

MISKOLCZ
Széchenyi-utca.